

Historische momenten

1993 was in veel opzichten een merkwaardig jaar. Zowel op lokaal, regionaal, nationaal als internationaal vlak. Bij het omdraaien van de laatste blad-

zijde in de agenda, kijkt men altijd even achterom. In Oostende wordt er elk jaar ergens geschiedenis geschreven. In deze dagen van wateroverlast

in de Maasvallei en de IJzer-vlakte, refereerden de kronieken vorige week naar de erge overstroming die 40 jaar geleden in 1953 de binnenstad van

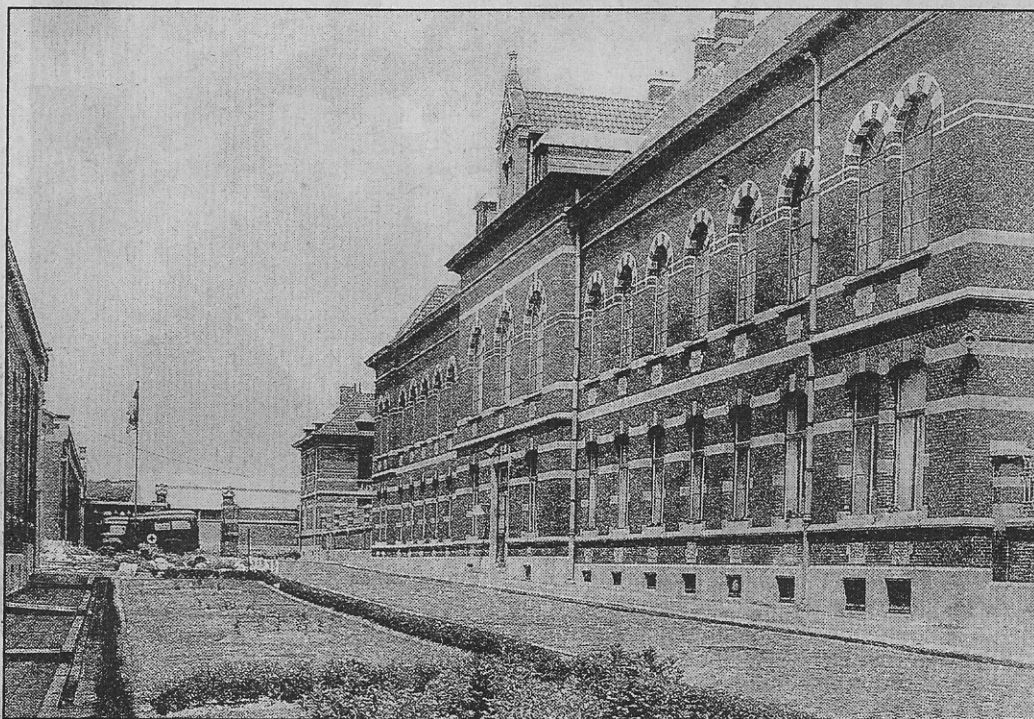
Oostende blank zette. In onze terugblik van vandaag hebben we het hieronder over het definitief sluiten van het militair hospitaal per 31 december '93.

de laatste RMT-vaart op Dover op diezelfde laatste dag van het jaar, de zestigste verjaardag van het overbrengen van de Oostendse vismijn naar

„den overkant” en het nooit eindigende kursaalfeuilleton.

(Omer Vilain)

Militair hospitaal dicht

Het militair hospitaal „verwerkte” duizenden patiënten.

Op 31 december wordt de deur van het hoofdgebouw van het militair hospitaal gesloten en de sleutel voorgoed omgedraaid. Wat voor iedereen tot nu toe onmogelijk scheen, gebeurt toch.

Het betekent het einde van een tijdperk. Men zou kunnen denken en vooral hopen dat militaire hospitalen uit den boze zijn. Dat ons land bievorbeld eeuwig zal gespaard blijven van

oorlogen, opstanden en rampen.

Het stoere gebouw, dat juist vòòr Wereldoorlog-I gebouwd werd in het duinengebied tussen Oostende en Bredene, heeft wel geleden onder de twee wereldoorlogen, maar kon telkens vlug hersteld worden. Heel wat zieke en gekwetste militairen werden er verzorgd zodat het ziekenhuis aan de zee gekend raakte tot buiten de landsgren-

zen. Men voegde er immers ook een instituut voor zeekuren bij en die mogelijkheid maakte opgeld in militaire kringen.

Wat zal er morgen met al die gebouwen, zoals kapel, werkplaatsen, wasserij, operatiezalen en garages gebeuren? Hopelijk wordt er een plan uitgedokterd om het militair hospitaal in zijn geheel te behouden. In deze wereld weet immers maar nooit !...

Oostende-Dover verleden tijd....

Of moeten we zoals de Britten zeggen, de „Dover-Ostendeline“? Neen, want sinds 1846 is het steeds een Belgische veerdienst geweest, die ingesteld werd door de Belgische Staat om op geregelde dagen en uren passagiers, pakketten en vooral post van en naar Engeland te voeren. Het is niet te geloven dat een bijna anderhalve eeuw zeevaarttraditie zo plots kan afgebroken worden.

De pakketboten of de maalboten naar Dover hadden vooral bij de Oostendenaars een grote waardering. Wie er aan verbonden was kon verzekerd zijn van een vaste job. De Oostendaars

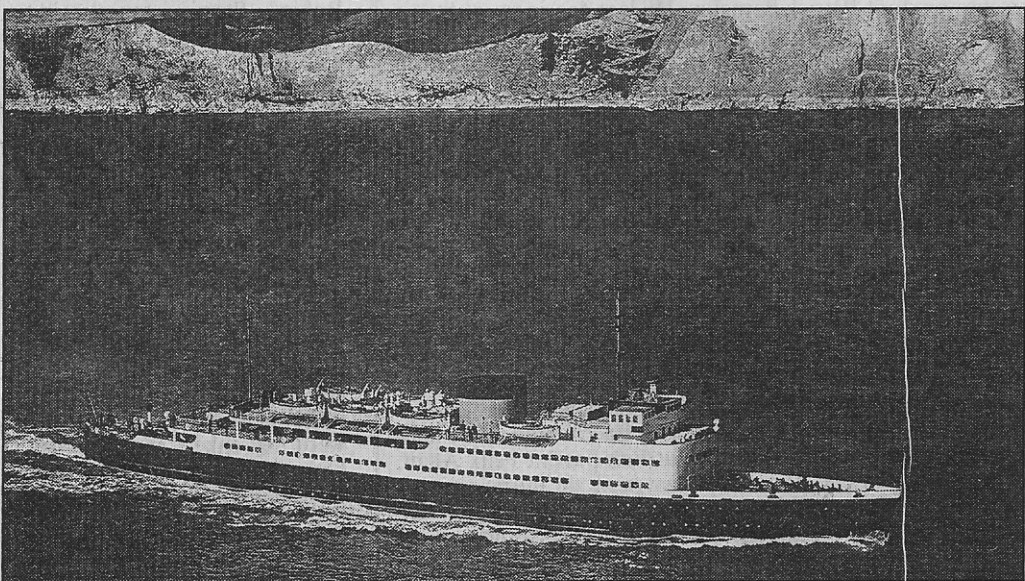
hebben zich ook gebogen over de historie van de Oostende-Doverlijn, want die meer dan 50 schepen die sinds 1846 gevaren hebben hadden elk hun eigen geschiedenis. De eerste waren de fameuze paddelboten (ook raderboten) genoemd. Dan kwamen er schepen met schroeven. Later, rond 1935 begon men de stoomvaartuigen te vervangen door motorvaartuigen. Ook begon men in 1936 één der schepen, nl. de „Ville de Liège“ te verbouwen tot onze eerste car-ferry.

In de twee wereldoorlogen speelden onze maalboten een grote rol. In de Eerste Wereld-

oorlog werd één der schepen gebruikt als hospitaalschip.

In de Tweede Wereldoorlog, zoals in 1914, vervoerden zij duizenden Belgische vluchtelingen naar Dover en ze werden in de oorlog op verschillende zeeën als transportschepen ingeschakeld.

Binnen enkele jaren zullen er kinderen zijn die u zullen vragen: „Hebt gij nog geweten dat de male naar Dover voer?“ en als ge daarop bevestigend zult antwoorden, dan zult u misschien te horen krijgen: „Zijt gij al zo oud!“

De „Koning Albert“ in al z'n glorie nabij de white cliffs.

Ook al 60 jaar geleden

31 december 1933 was de laatste dag van de stedelijke vismijn, gelegen langs de kaai. Op 1 januari kwam de nieuwe vismijn „aan den overkant“ zoals men dat zegde, in werking.

De oude vismijn werd, wegens haar cirkelvormige vorm, in de volksmond en vooral langs de kaai heel eenvoudig „de Cierk“ (= cirkus) genoemd.

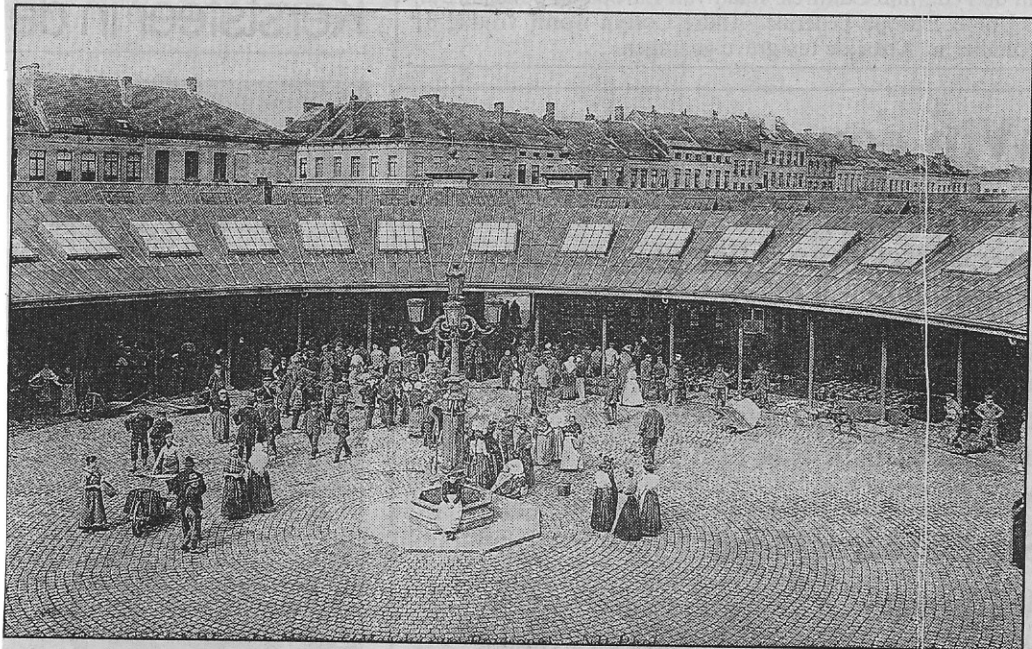
Het gebouw stond er van 1877. Maar rond de eeuwwisseling en bij de uitbreiding van de

haven en het steeds groter worden van de „visbakken“, oordeelde men dat er een nieuwe vismijn moest komen aan de Oosteroever.

De werken en onteigeningen vorderden langzaam. Door de oorlog ontstonden nog meer vertragingen. De heropbouw moest voorgaan. Tot eindelijk in 1932/33 de werken met vissersdok, sluis, slipway, loskades, verkoopshallen en pakhuisen afgewerkt waren, zodat 60

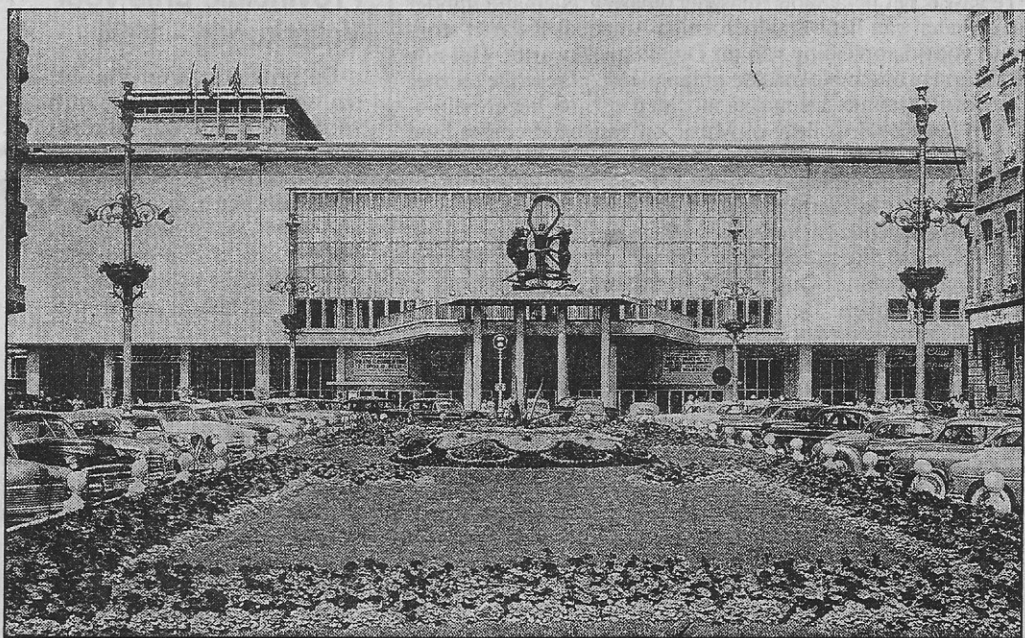
jaar geleden alle viskopers en stedelijke vismijndiensten verhuisden. Ook veel reders, vissers en vismijnpersoneel was naar „den overkant“, t.t.z., „den Opex“ of Vuurtorenwijk verhuisd.

Voor de Kaai was dat het begin van een ramp. Gelukkig kwamen er nog garnaalschuiten aanleggen, maar de volkse vissersherbergen verdwenen en werden restaurants.

De vismijn op de Visserskaai, deed de stad leven.

Het Kursaal : wat in 1994 ?

Casinodossiers zijn mijnenvelden...

Geen gebouw maakte zoveel geschiedenis als het casino-kursaal van Oostende. In minder dan 100 jaar (1852-1952) waren ze in de hoofdstad van kustland al aan hun vierde kursaal toe.

Heel wat polemieken, zowel in de gemeenteraad als in het parlement, bepaalden of er wel of niet mocht gespeeld worden. Het kansspel kreeg het in bepaalde jaren moeilijk. Vooral vanwege minister Woeste (diezelfde uit „Priester Daens”), die het kansspel en de casino's wou verbieden.

Over het gebouw werd er

steeds hard gediscussieerd omdat het om de centen van de Oostendenaars ging. Denken we maar aan het bestaande kursaal, waar de Horeca van Oostende begin de jaren '50 zowaar kon beletten dat er een restaurant met teesalon langs de kant van de zeedijk werd gebouwd.

Waarom het Kursaal in 1943 door de Duitsers afgebroken werd is voor velen nog steeds een raadsel. Sommigen beweerden dat Generaal von Falkenhäusen relaties had met Knokke. Zodat Oostende na de bevrijding bij gebrek aan een casi-

no het onthoofd zou moeten afleggen tegenover de konkurreh-tie aan de Oostkust.

Of zoals in 1882, toen raadslid Michens in openbare zitting vroeg „of het schepenkollege in verband van de casinoconcessie geen brief had ontvangen van de gouverneur. Want het was toch niet normaal dat de concessionaris geen rekening had gehouden met het lastenboek en op die manier het casino weinig of niets opbracht voor de stad"... Eigenlijk is er niets nieuws onder de zon.